

AUTORIZÁCIA NIE JE ŽIVNOSŤ – REGISTRÁCIA IČO.

Podľa § 3 ods. 9 zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), **poskytovanie služieb podľa § 4 a 4a (autorizácia) NIE JE živnosťou, ale podnikaním podľa osobitných predpisov.**

Podľa § 3 ods. 7 zákona možno vykonávať regulované povolanie:

- a) sústavne vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, ako samostatne zárobkovo činná fyzická osoba podnikajúca podľa osobitných predpisov (ďalej len „**FO SZČO**“),
- b) v mene a na zodpovednosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby ako jej **zamestnanec, spoločník alebo konateľ**.

Podľa § 9 ods. 1 zákona v znení neskorších predpisov, architekt alebo inžinier môže poskytovať služby sám, alebo spoločne s inými architektmi alebo inžiniermi. Architekti alebo inžinieri môžu na vykonávanie povolania vytvoriť **obchodnú spoločnosť**, ak sú v nej väčšinovými spoločníkmi.

Z uvedeného vyplývajú tri formy výkonu povolania:

1. FO SZČO (fyzická osoba samostatne zárobkovo činná),
2. zamestnanec, spoločník, konateľ,
3. právnická osoba.

Poskytovať služby podľa § 4 a 4a zákona možno odo dňa zapísania do zoznamu alebo registra, do dňa vyčiarknutia zo zoznamu alebo registra.

Počas celého trvania členstva v komore sa o **forme**, akou bude autorizovaný architekt vykonávať svoje povolanie **a o čase** od kedy do kedy bude ktorú z foriem využívať **rozhoduje sám** architekt.

Podnikateľ, ktorý podniká **formou FO SZČO** má povinnosť registrovať sa:

- na Štatistickom úrade SR (ďalej len „**ŠÚ SR**“) a to prostredníctvom komory,
- na Daňovom úrade
- v Zdravotnej poisťovni
- v Sociálnej poisťovni

V praxi sa môže vyskytnúť **súbeh rôznych foriem** výkonu povolania architekt v súbehu **so živnosťami** a **ďalšími** formami na výkon iných činností.

V prípade súbehu autorizácie vykonávanej formou FO SZČO a živnosti je potrebné registrovať obe formy samostatne.

V prípade **zrušenia** jednej alebo všetkých foriem je opäť **potrebné zrušiť registráciu každej formy**.

Kombinácie, ktoré môžu vzniknúť v praxi:

1. živnosť + autorizácia vykonávaná ako FO SZČO
2. autorizácia vykonávaná ako FO SZČO + živnosť
3. živnosť + autorizácia vykonávaná ako FO SZČO + založenie právnickej osoby
4. živnosť + autorizácia vykonávaná ako FO SZČO + založenie právnickej osoby + zamestnanec

a mnoho ďalších ...

Pri každej možnej vzniknutej kombinácii je dôležité posudzovať **registráciu každej formy** voči každému štátnemu orgánu **samostatne**, nakoľko v každej zo štyroch povinných registrácií sú samostatné pravidlá.

Registrácia na ŠÚ SR prostredníctvom komory – komora sa stala registrátorom zdrojového registra podľa zákona č. 272/2015 Z.z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“) a tým **prešli povinnosti registrácie IČO pre FO SZČO zo ŠÚ SR na komoru.**

Z tejto registrácie vyplýva, že formu FO SZČO treba registrovať pri vzniku a zániku prostredníctvom komory.

IČO FO SZČO je len jedno jedinečné číslo, ale je dôležité, aké činnosti sú pod ním zaregistrované, takže každú formu treba registrovať samostatne.

Registrácia na Daňovom úrade – registruje sa pri vzniku prvej činnosti.

Registrácia v Zdravotnej poisťovni - registruje sa pri vzniku prvej činnosti.

Registrácia v Sociálnej poisťovni - registruje sa pri vzniku prvej činnosti a po dosiahnutí zákonom stanoveného limitu.

Príjmy, ktoré architekt dosahuje ako FO SZČO podnikajúca podľa osobitných predpisov sa zdaňujú podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (nie podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov kam patrí živnosť).

Registračný orgán, ktorý je treba uvádzať na faktúrach pri činnostiach podľa § 4 a 4a zákona **je komora.**

DOKLADY POTREBNÉ PRI ZAČATÍ ČINNOSTI ARCHITEKT FORMOU SZČO A POVINNOSTI REGISTRÁCIE:

1. ŠÚ SR – prostredníctvom komory treba registrovať činnosť na základe autorizácie do 10 dní od **začiatku vykonávania** činnosti architekt podľa osobitných predpisov:

- **žiadosť o zapísanie do zoznamu autorizovaných architektov** – obsahuje časť IČO
- **žiadosť o zmenu formy podnikania vznik formy FO SZČO** – ak už autorizovaný architekt mení inú formu na formu FOSZČO

Úrad komory vyžiada elektronickou formou od ŠÚ SR buď nové IČO alebo doplní činnosti k už existujúcemu IČO.

O registrácii je možné na požiadanie vydať **výpis zo štatistického registra.**

2.Daňový úrad - treba registrovať činnosť na základe autorizácie do konca mesiaca po mesiaci, kedy sa architekt rozhodne vykonávať činnosť podľa osobitných predpisov:

- žiadosť o registráciu na daň z príjmov – predpísané tlačivo
- kópia autorizačného osvedčenia
- výpis zo štatistického registra

Daňový úrad prideli DIČ, ak ešte nie je pridelené. Ak je DIČ pridelené, nevzniká zákonná povinnosť ďalšej registrácie. Výnimkou je len, ak začne architekt FO SZČO zamestnávať.

3.Zdravotná poisťovňa - treba registrovať činnosť na základe autorizácie do 8 dní od začiatku vykonávania činnosti architekt:

- registračný list fyzickej osoby prihláška – predpísané tlačivo
- kópia autorizačného osvedčenia
- výpis zo štatistického registra

V prípade už existujúcej registrácie nie je zákonná povinnosť ďalšej registrácie.

4.Sociálna poisťovňa - treba registrovať činnosť na základe autorizácie do 8 dní od začiatku vykonávania činnosti architekt a po dosiahnutí zákonom stanoveného limitu:

- registračný list fyzickej osoby prihláška – predpísané tlačivo
- kópia autorizačného osvedčenia
- výpis zo štatistického registra

V prípade už existujúcej registrácie nie je zákonná povinnosť ďalšej registrácie.

Ak vznikne autorizácia ako ďalší výkon činnosti formou FO SZČO, treba túto skutočnosť oznámiť úradu komory (viď. bod 1. ŠÚ SR). Úrad zabezpečí zápis do RPO, z ktorého Sociálna poisťovňa tento údaj zistí.

Vznik, zmeny a zánik povinného sociálneho poistenia FO SZČO, na základe dosiahnutého príjmu vykázaného v daňovom priznaní v § 6 ods. 1 a 2, písomne oznamuje od 1.1.2015 priamo Sociálna poisťovňa.

DOKLADY POTREBNÉ PRI SKONČENÍ ČINNOSTI ARCHITEKT FORMOU SZČO A POVINNOSTI ZRUŠENIA REGISTRÁCIE:

1. ŠÚ SR – prostredníctvom komory treba zrušiť registráciu do 10 dní od skončenia vykonávania činnosti architekt podľa osobitných predpisov:

- **žiadosť o zmenu formy podnikania zánik** formy FO SZČO

Úrad komory zabezpečí zápis do RPO a vydá výpis zo štatistického registra.

2.Daňový úrad - treba zrušiť registráciu do konca mesiaca po mesiaci, kedy sa architekt rozhodne prestať vykonávať činnosť architekt podľa osobitných predpisov.

- žiadosť o zrušenie registrácie na daň z príjmov - predpísané tlačivo,
- výpis zo štatistického registra

3.Zdravotná poisťovňa - treba zrušiť registráciu do 8 dní od skončenia vykonávania činnosti architekt

- registračný list fyzickej osoby odhláška – predpísané tlačivo,
- výpis zo štatistického registra

4.Sociálna poisťovňa - treba zrušiť registráciu do 8 dní od skončenia vykonávania činnosti architekt:

- registračný list fyzickej osoby odhláška – predpísané tlačivo
- výpis zo štatistického registra

V prípade vyčiarknutia zo zoznamu autorizovaných architektov alebo autorizovaných krajinných architektov vydá komora potvrdenie o vyčiarknutí. Vyčiarknutím zanikajú aj všetky formy výkonu povolania. Preto potvrdenie komory o vyčiarknutí slúži pre všetky štátne inštitúcie, ako doklad na základe ktorého je potrebné ukončiť registrácie.

Je obzvlášť dôležité správne postupovať pri skončení činností a zrušení registrácií. Hlavne ak majú byť zrušené všetky činnosti, napr. živnosť aj autorizácia.

NAJČASTEJŠIE CHYBY A PRÍKLADY Z PRAXE:

1. Nie je zaregistrovaná činnosť autorizovaného architekta na základe autorizácie na ŠÚ SR. Je potrebné mať zaregistrované všetky činnosti. ŠÚ SR má rôzne kódy, ktoré prideliuje pri registrácii živnosti, autorizácie alebo pri kombinácii týchto činností. Ak činnosť autorizovaného architekta nie je zaregistrovaná, pri skončení činnosti ŠÚSR nemá čo zrušiť a teda nevie vydať doklad o ukončení činnosti. A tento doklad môže byť potrebný pre ostatné štátne inštitúcie pri ukončení činnosti.

SPRÁVNE – aj činnosť na základe autorizácie treba registrovať.

2. V daňovom priznaní sa príjmy zo živnosti a z autorizácie vykazujú v zlých kolónkach.
SPRÁVNE – príjmy zo živnosti patria do § 6 ods. 1 písm. b) a príjmy z autorizácie do príjmov z podnikania podľa osobitných predpisov do § 6 ods. 1 písm. c) zákona o dani z príjmov.
3. Nerozdeľujú sa príjmy a výdavky v účtovníctve.
SPRÁVNE – je potrebné sledovať príjmy a výdavky v účtovníctve podľa rôznych foriem podnikania z rôznych dôvodov. Napr. patria do rôznych riadkov daňového priznania, majú iný registračný orgán a pod.
4. Používa sa zlý registračný orgán na faktúrach.
SPRÁVNE – živnosť a autorizácia majú dva rôzne registračné orgány, živnosť = živnostenský úrad a autorizácia = komoru. Je potrebné pri vystavovaní faktúr použiť ten správny podľa toho čo sa fakturuje.
5. Pri skončení činnosti SZČO je zrušená živnosť a má byť zrušená aj autorizácia.
SPRÁVNE – nakoľko autorizácia nezakladá len podnikanie formou FO SZČO, nie je potrebné požiadať komoru o vyčiarknutie. Niekedy to ani nie je možné, keďže ďalšie používanie autorizácie môže byť formou právnickej osoby alebo zamestnanca. V tomto prípade stačí dodržať správny postup pri zrušení registrácií vo všetkých štyroch štátnych inštitúciách.
6. Pri skončení alebo prerušení živnosti sa nezruší alebo neodregistruje autorizácia.
SPRÁVNE – na živnostenskom úrade podajú informáciu, že budú informovať o zrušení živnosti ŠÚ SR aj Daňový úrad. To je pravda, ale tá informácia bude len o zrušení živnosti. Ak sa architekt rozhodol skončiť aj činnosť podľa osobitných predpisov ako SZČO, tak túto činnosť je potrebné zrušiť tiež a to podľa postupu opísaného vyššie.

V prípade nejasností, alebo ďalších životných a podnikateľských kombinácií, Vám úrad komory rád poskytne alebo zistí ďalšie informácie.

1. augusta 2017

Mária Šefcová
Hlavný účtovník
0903 443 413